Uradni list
Evropske unije

SL
Serija L

2024/2954

2.12.2024

IZVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2024/2954

z dne 29. novembra 2024

o spremembi Uredbe (EU) 2015/640 glede uvedbe novih dodatnih plovnostnih zahtev

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2018/1139 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. julija 2018 o skupnih pravilih na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Agencije Evropske unije za varnost v letalstvu ter spremembi uredb (ES) št. 2111/2005, (ES) št. 1008/2008, (EU) št. 996/2010, (EU) št. 376/2014 ter direktiv 2014/30/EU in 2014/53/EU Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi uredb (ES) št. 552/2004 in (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe Sveta (EGS) št. 3922/91 ([1]) in zlasti člena 17(1), točka (h), Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Agencija Evropske unije za varnost v letalstvu (v nadaljnjem besedilu: Agencija) v skladu s členom 76(3) Uredbe (EU) 2018/1139 izdaja certifikacijske specifikacije in jih redno posodablja, da bi zagotovila, da še naprej ustrezajo svojemu namenu. Vendar pri izdelavi ali obratovanju zrakoplova, katerega projekt je že bil certificiran, ni treba upoštevati posodobljene različice certifikacijskih specifikacij, ki se uporabljajo. Da bi podprli stalno plovnost in varnostne izboljšave, bi bilo zato treba uvesti skladnost takih zrakoplovov z dodatnimi plovnostnimi zahtevami, ki niso bile vključene v prvotne certifikacijske specifikacije v času certifikacije projektov. Take dodatne plovnostne zahteve so določene v Uredbi Komisije (EU) 2015/640 ([2]).

(2) Spremeniti bi bilo treba področje uporabe Uredbe (EU) 2015/640, da bi bilo usklajeno s členom 2 Uredbe (EU) 2018/1139 v zvezi z operatorji zrakoplovov.

(3) Člen 3 Uredbe (EU) 2015/640 določa področje uporabe za operatorje, za katere država članica zagotavlja nadzor pri uporabi zrakoplova iz člena 1 navedene uredbe. Člen 1 je bil nato spremenjen z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2020/1159 ([3]), da bi zajemal navedeno področje uporabe, zato z uvedbo člena 1(2), točka (a), člen 3 ni več potreben. Zato bi bilo treba črtati člen 3 Uredbe (EU) št. 2015/640.

(4) Certifikacijske specifikacije za male rotoplane (CS-27) in velike rotoplane (CS-29) vsebujejo specifikacije v zvezi s sistemi za gorivo, odpornimi proti trkom, za helikopterje. Vendar velik del helikopterjev v uporabi ni opremljen s sistemi za gorivo, odpornimi proti trkom, v več nesrečah s smrtnim izidom pa bi bilo smrtnih izidov manj, če bi bili helikopterji opremljeni s takim sistemom. To dejstvo je bilo poudarjeno tudi v varnostnih priporočilih, ki so jih izdali različni organi za preiskovanje nesreč. Glede na tveganje nesreč s smrtnim izidom in potrebe po ohranjanju visoke enotne ravni varnosti v civilnem letalstvu v Uniji je sorazmerno in stroškovno učinkovito, da se nekatere od navedenih specifikacij uporabljajo za nekatere helikopterje, ki se uporabljajo v Uniji, in helikopterje, ki bodo izdelani po začetku veljavnosti te uredbe.

([1]) UL L 212, 22.8.2018, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1139/oj.
([2]) Uredba Komisije (EU) 2015/640 z dne 23. aprila 2015 o dodatnih plovnostnih specifikacijah za posamezno vrsto operacij in o spremembi Uredbe (EU) št. 965/2012 (UL L 106, 24.4.2015, str. 18, ELI:http://data.europa.eu/eli/reg/2015/640/oj).
([3]) Izvedbena uredba Komisije (EU) 2020/1159 z dne 5. avgusta 2020 o spremembi uredb (EU) št. 1321/2014 in (EU) 2015/640 v zvezi z uvedbo novih dodatnih plovnostnih zahtev (UL L 257, 6.8.2020, str. 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2020/1159/oj).

(5) Svet Mednarodne organizacije civilnega letalstva je sprejel nove standarde in priporočene prakse s spremembo št. 109 Priloge 8 h Konvenciji o mednarodnem civilnem letalstvu, podpisani 7. decembra 1944 v Čikagu (v nadaljnjem besedilu: Čikaška konvencija), da se zagotovi, da nosilec odobritve projekta da na voljo informacije o značilnostih projekta, povezanih z zmožnostmi letal in helikopterjev za protipožarno zaščito v prostoru za tovor, vsem znanim operatorjem takega zrakoplova. Te standarde in priporočene prakse bi bilo treba vključiti, da se ohrani varnost operacij za zrakoplov, ki prevaža nevarno blago v prostoru za tovor. Take informacije bi morale operatorjem pomagati pri ugotavljanju omejitev specifičnih zmožnosti protipožarne zaščite v prostoru za tovor, določenih med certificiranjem, pri opravljanju ocene tveganja prevoza nevarnega blaga, kot zahteva Uredba Komisije (EU) št. 965/2012 ([4]).

(6) Standarde in priporočene prakse bi bilo treba vključiti v zakonodajo Unije za mala in velika letala ter male in velike helikopterje ter bi se morali uporabljati za tiste zrakoplove, za katere je individualno spričevalo o plovnosti prvič izdano 1. januarja 2025 ali pozneje. Nove zahteve za mala letala in male helikopterje bi morale biti sorazmerne z varnostnim tveganjem in bi se morale uporabljati le v primeru prostorov za tovor, ločenih od pilotske kabine. Zaradi razširitve področja uporabe poddela B Priloge I na mala letala bi bilo treba spremeniti nekatere obstoječe zahteve iz navedenega poddela, da se določi, da se uporabljajo za velika letala.

(7) Z učinkom od 26. februarja 2021 je bila z Izvedbeno uredbo (EU) 2020/1159 v Prilogo I (del 26) k Uredbi (EU) 2015/640 vstavljena nova točka 26.205, ki od operatorjev velikih letal, ki se uporabljajo v komercialnem zračnem prevozu, zahteva, da zagotovijo, da je vsako letalo, za katero je 1. januarja 2025 ali pozneje izdano prvo individualno spričevalo o plovnosti, opremljeno s sistemom za opozarjanje na prekoračitev vzletno-pristajalne steze. Več nosilcev certifikata tipa za velika letala se sooča z industrijskimi težavami, ki so povzročile nastale znatne zamude, zaradi katerih ne morejo dobaviti novih izdelanih letal, opremljenih s certificiranim sistemom za opozarjanje na prekoračitev vzletno-pristajalne steze, pred 1. januarjem 2025. Operatorji, ki so ob dobavi prevzeli taka letala, ne bodo mogli izpolnjevati točke 26.205. Zato bi bilo treba odložiti datum začetka uporabe točke 26.205, da bi se upoštevale zdajšnje industrijske zmožnosti in omogočilo neprekinjeno poslovanje za operatorje velikih letal. Preložitev tega datuma ne bi smela bistveno vplivati na varnost.

(8) Z Izvedbeno uredbo (EU) 2020/1159 je bila z učinkom od 26. avgusta 2023 v Prilogo I (del 26) k Uredbi (EU) 2015/640 vstavljena nova točka 26.157. V skladu z navedeno določbo morajo vsa velika letala v uporabi, ki jih je certificirala Agencija in se bodo uporabljala v komercialnem zračnem prevozu 26. avgusta 2023 ali pozneje, izpolnjevati dodatne plovnostne zahteve za predelavo prostorov za tovor ali prtljago razreda D. Ker pa za nekatere vrste operacij nekatera velika letala z nizko zasedenostjo pomenijo manjše tveganje za požar med letom, ki bi se začel v prostoru za tovor ali prtljago razreda D in se razvil v neobvladljiv požar, bi bilo treba operatorje navedenih tipov letal izvzeti iz obveznosti izpolnjevanja zahtev iz točke 26.157, da bi se izognili nalaganju nesorazmernih in stroškovno neučinkovitih bremen operatorjem. Zato je bil z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2022/1254 ([5]) Dodatek 1 „Seznam modelov letal, za katere se nekatere določbe Priloge I (del 26) ne uporabljajo“ nadomeščen z novim seznamom, vključno s tipi in modeli letal, za katere se točka 26.157 ne bi smela uporabljati. V nadaljnjih preiskavah je bilo ugotovljeno, da bi lahko bili v operacije (predvsem poslovne), vključeni tudi drugi tipi velikih letal z nizko zasedenostjo, ki niso vključeni na navedeni seznam, in za katere je tveganje za požar med letom, ki se začne v prostoru za tovor ali prtljago razreda D in se razvije v neobvladljiv požar, manjše. Da bi se izognili nalaganju nesorazmernih in stroškovno neučinkovitih bremen operatorjem, bi bilo treba operatorje navedenih modelov letal zato prav tako izvzeti iz obveznosti izpolnjevanja zahtev iz točke 26.157.

([4]) Uredba Komisije (EU) št. 965/2012 z dne 5. oktobra 2012 o tehničnih zahtevah in upravnih postopkih za letalske operacije v skladu z Uredbo (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Svet (UL L 296, 25.10.2012, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/965/oj).

([5]) Izvedbena uredba Komisije (EU) 2022/1254 z dne 19. julija 2022 o spremembi Uredbe (EU) 2015/640 glede uvedbe novih dodatnih plovnostnih zahtev (UL L 191, 20.7.2022, str. 47, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2022/1254/oj)

(9) Z učinkom od 26. februarja 2021 je bila z Izvedbeno uredbo (EU) 2020/1159 v Prilogo I (del 26) k Uredbi (EU) 2015/640 vstavljena nova točka 26.370 o obravnavanju stalne plovnosti starajočih se konstrukcij velikih letal, ki zahteva, da operatorji ali lastniki pripravijo program vzdrževanja zrakoplova, določen v Prilogi I (del M) k Uredbi Komisije (EU) št. 1321/2014 ([6]), da se vključijo elementi, našteti v navedeni točki. Vendar lastniki zrakoplovov ne spadajo na področje uporabe Uredbe (EU) 2015/640, od operatorjev pa se ne bi smelo neposredno zahtevati, da pripravijo program vzdrževanja letal, saj navedeni program razvije organizacija, odgovorna za vodenje stalne plovnosti. Zato bi bilo treba točko 26.370 uporabljati samo za operatorje, da se zagotovi, da program vzdrževanja vključuje zahtevane elemente, ne da bi se od operatorjev zahtevalo, da ga pripravijo sami.

(10) Poleg tega se točka 26.370 ne bi smela izrecno sklicevati na Prilogo I (del M) k Uredbi (EU) št. 1321/2014, saj področje uporabe dela M ne zajema vseh velikih letal, ki jih upravljajo operatorji, ki spadajo na področje uporabe Uredbe (EU) 2015/640 in za katere se uporablja točka 26.370.

(11) Spremeniti bi bilo treba druge zahteve iz Uredbe (EU) 2015/640, ki se nanašajo na točko 26.370, da se zagotovi, da nosilec odobritve projekta da na voljo navodila za stalno plovnost vsem znanim operatorjem zadevnih letal in, na zahtevo, kateri koli drugi osebi, ki mora izpolnjevati taka navodila, vključno z organizacijami, odgovornimi za vodenje stalne plovnosti.

(12) Črtati bi bilo treba drugi stavek opredelitve programa za preprečevanje in nadzor korozije iz člena 2, točka (g), saj ni del opredelitve, bistvo navedenega stavka pa že vsebujeta točka 26.304 Priloge I (del 26) k Uredbi (EU) 2015/640 in točka (k) CS 26.370 certifikacijskih specifikacij za dodatne plovnostne specifikacije za operacije (CS-26).

(13) Pojasniti bi bilo treba druge zahteve, kot so zahteve v zvezi s starajočimi se konstrukcijami letal. Poleg tega bi bilo treba črtati sklicevanja na večje spremembe in turbinske zrakoplove, saj zaradi področja uporabe dodatnega certifikata tipa oziroma opredelitve velikih letal niso več potrebna.

(14) Ukrepi iz te uredbe temeljijo na Mnenju št. 5/2024 ([7]), ki ga je agencija izdala v skladu s členom 75(2), točka (b), in členom 76(1) Uredbe (EU) 2018/1139.

(15) Ukrepi iz te uredbe so v skladu z mnenjem odbora, ustanovljenega s členom 127 Uredbe (EU) 2018/1139 –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Uredba (EU) 2015/640 se spremeni:

(1) V členu 1 se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:

„2. Ta uredba se uporablja za:

(a) operatorje:

(i) zrakoplova, registriranega v državi članici, razen kadar in kolikor je država članica prenesla svoje odgovornosti v skladu s Čikaško konvencijo na tretjo državo in zrakoplov upravlja operator zrakoplova iz tretje države;

([6]) Uredba Komisije (EU) št. 1321/2014 z dne 26. novembra 2014 o stalni plovnosti zrakoplovov in letalskih izdelkov, delov in naprav ter o potrjevanju organizacij in osebja, ki se ukvarjajo s temi nalogami (UL L 362, 17.12.2014, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/1321/oj).

([7]) Mnenje št. 5/2024 z dne 21. junija 2024 Agencije Evropske unije za varnost v letalstvu, Del 26 – Sistemi za gorivo, odporni proti trkom, za helikopterje, informacije o zmožnostih protipožarne zaščite v prostoru za tovor, sistemi za opozarjanje na prekoračitev vzletno-pristajalne steze, pretvorba prostorov razreda D.

(ii) zrakoplova, registriranega v tretji državi, ki ga upravlja operator zrakoplova, ki je ustanovljen, ima sedež ali glavni kraj poslovanja na ozemlju, na katerem se uporabljata Pogodbi;

(b) nosilce certifikata tipa, certifikata tipa z omejitvami, dodatnega certifikata tipa ali odobritve projekta spremembe ali projekta popravila, ki ga Agencija odobri v skladu z Uredbo Komisije (EU) št. 748/2012 (*)ali za katerega se šteje, da je bil izdan v skladu s členom 3 navedene uredbe;

(c) prosilce za certifikat tipa ali certifikat tipa z omejitvami za velika letala, za katera je bila vloga predložena pred 1. januarjem 2019 in ki jim je bil certifikat izdan po 26 avgustu 2020, kot je določeno v Prilogi I (del 26).

(*) Uredba Komisije (EU) št. 748/2012 z dne 3. avgusta 2012 o določitvi izvedbenih določb za certificiranje zrakoplovov in sorodnih proizvodov, delov in naprav ali izjavo o skladnosti glede plovnosti in okoljske ustreznosti ter za zahteve glede sposobnosti organizacij za projektiranje in proizvodnjo (UL L 224, 21.8.2012, str. 1), ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/748/oj).“;

(2) člen 2 se spremeni:

(a) točke (b) do (ca) se nadomestijo z naslednjim:

„(b) ‚veliko letalo‘ pomeni letalo, ki ima v osnovi za certificiranje določene certifikacijske specifikacije za velika letala ‚CS-25‘ ali enakovredne specifikacije;

(ba) ‚malo letalo‘ pomeni letalo, ki ima v osnovi za certificiranje določene certifikacijske specifikacije za letala normalne kategorije ‚CS-23‘ ali enakovredne specifikacije;

(c) ‚velik helikopter‘ pomeni helikopter, ki ima v osnovi za certificiranje določene certifikacijske specifikacije za velike rotoplane ‚CS-29‘ ali enakovredne specifikacije;

(ca) ‚mali helikopter‘ pomeni helikopter, ki ima v osnovi za certificiranje določene certifikacijske specifikacije za male rotoplane ‚CS-27‘ali enakovredne specifikacije;“;

(b) točka (g) se nadomesti z naslednjim:

„(g) ‚program za preprečevanje in nadzor korozije‘ pomeni dokument, v katerem se upošteva sistematičen pristop k preprečevanju in nadzoru korozije v osnovni konstrukciji letala ter v katerem so zajete osnovne naloge v zvezi s korozijo, vključno s pregledi, področja, za katera se izvajajo navedene naloge, opredeljene ravni korozije in časovni okviri glede zagotavljanja skladnosti (pragi za izvajanje in intervali ponovitev);“;

(c) točki (i) in (j) se nadomestita z naslednjim:

„(i) ‚osnovna konstrukcija‘ pomeni konstrukcijo, ki je projektirana v certifikatu tipa ali certifikatu tipa z omejitvami za zadevni model letala (tj. ‚konfiguracija modela letala, kakršno je bilo dostavljeno‘);

(j) ‚osnovna konstrukcija, pri kateri je utrujenost lahko kritična‘ pomeni osnovno konstrukcijo letala, ki jo je nosilec certifikata tipa ali certifikata tipa z omejitvami kategoriziral kot konstrukcijo, pri kateri je utrujenost lahko kritična;“;

(d) točki (m) in (n) se nadomestita z naslednjim:

„(m) ‚pregled tolerance poškodb‘ pomeni dokumentirano zahtevo za pregled ali drugo vzdrževalno opravilo, ki ga izvedejo nosilci certifikata tipa, certifikata tipa z omejitvami, dodatnega certifikata tipa ali obstoječe odobritve večje spremembe, kot je določeno v Prilogi I (del 26), zaradi ocenjevanja tolerance poškodb, in vključuje področja, ki jih je treba pregledati, metodo pregleda, postopke pregleda (vključno z zaporednimi koraki pregleda ter merili sprejemljivosti in merili za izključitev), prag za preglede in vse ponavljajoče se intervale, povezane z navedenimi pregledi, ter tudi, kadar je ustrezno, specifikacijo vzdrževalnih opravil, kot so zamenjava, popravilo ali sprememba;

(n) ‚smernice za oceno popravil‘ pomenijo postopkovni in časovni razpored izvajanja za opravljanje pregledov, ki jih je nosilec certifikata tipa ali certifikata tipa z omejitvami določil za popravila, ki vplivajo na konstrukcije, pri katerih je utrujenost lahko kritična, da se zagotovi stalna integriteta konstrukcije vseh pomembnih popravil, kot je določeno v točki 26.309 Priloge I (del 26);“;

(3) člen 3 se črta;

(4) Priloga I (del 26) se spremeni v skladu s Prilogo k tej uredbi.

Člen 2

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 29. novembra 2024

Za Komisijo
predsednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOGA

Priloga I k Uredbi (EU) 2015/640 se spremeni:

(1) kazalo se nadomesti z naslednjim:

„KAZALO

PODDEL A —SPLOŠNE DOLOČBE

26.10 Pristojni organ

26.20 Začasno nedelujoča oprema

26.30 Dokazovanje skladnosti

PODDEL B — LETALA

26.50 Sedeži, ležišča, varnostni pasovi in ramenski varnostni pasovi

26.60 Zasilni pristanek – dinamični pogoji

26.100 Lokacija zasilnih izhodov

26.105 Dostop do zasilnih izhodov

26.110 Oznake zasilnih izhodov

26.120 Notranja zasilna razsvetljava in delovanje zasilne luči

26.150 Notranjost kabin

26.155 Vnetljivost oblog v prtljažnem prostoru

26.156 Materiali za toplotno in zvočno izolacijo

26.157 Pretvorba prostorov razreda D

26.160 Protipožarna zaščita stranišča

26.170 Gasilni aparati

26.175 Protipožarna zaščita v prostoru za tovor

26.200 Zvočni signali pristajalnega podvozja

26.201 Tlak v pnevmatikah

26.205 Sistemi za opozarjanje na prekoračitev vzletno-pristajalne steze

26.250 Sistemi za upravljanje vrat kabine letalske posadke — nezmožnost enega člana za delo

26.300 Program stalne integritete konstrukcije starajočih se zrakoplovov – splošne zahteve

26.301 Načrt skladnosti za nosilce certifikata tipa (z omejitvami)

26.302 Ocena tolerance utrujenosti in poškodb

26.303 Omejitev veljavnosti

26.304 Program za preprečevanje in nadzor korozije

26.305 Veljavnost programa stalne integritete konstrukcije

26.306 Osnovne konstrukcije, pri kateri je utrujenost lahko kritična

26.307 Podatki o toleranci poškodb za obstoječe spremembe konstrukcij, pri katerih je utrujenost lahko kritična

26.308 Podatki o toleranci poškodb za obstoječa popravila konstrukcij, pri katerih je utrujenost lahko kritična

26.309 Smernice za oceno popravil

26.330 Podatki o toleranci poškodb za obstoječe dodatne certifikate tipa, druge obstoječe večje spremembe in obstoječa popravila, ki vplivajo na navedene spremembe ali dodatne certifikate tipa

26.331 Načrt skladnosti za nosilce dodatnih certifikatov tipa

26.332 Opredelitev sprememb, ki vplivajo na konstrukcije, pri katerih je utrujenost lahko kritična

26.333 Podatki o toleranci poškodb za dodatne certifikate tipa in popravila v zvezi z navedenimi dodatnimi certifikati tipa, odobrena 1. septembra 2003 ali pozneje

26.334 Podatki o toleranci poškodb za dodatne certifikate tipa ter druge obstoječe večje spremembe in popravila v zvezi z navedenimi dodatnimi certifikati tipa ali spremembe, odobrene pred 1. septembrom 2003

26.370 Program vzdrževanja

PODDEL C — HELIKOPTERJI

26.400 Gasilni aparati

26.405 Protipožarna zaščita v prostoru za tovor

26.410 Naprave za upravljanje v sili pod vodo

26.415 Podvodni zasilni izhodi

26.420 Oprema za nujne primere za letenje nad vodo

26.425 Obstoj utemeljenih razmer na morju

26.430 Odpornost zasilnega plavalnega sistema na poškodbe

26.431 Ugotavljanje trdnosti projektov zasilnih plavalnih sistemov

26.435 Samodejna splavitev zasilnega plavalnega sistema

26.440 Sistemi za gorivo, odporni proti trkom

Dodatek 1 — Seznam modelov letal, za katere se nekatere določbe Priloge I (del 26) ne uporabljajo“;

(2) točka 26.10 se nadomesti z naslednjim:

„**26.10 Pristojni organ**

(a) Za namene te priloge je pristojni organ, ki mu mora operator zrakoplova dokazati skladnost svojega zrakoplova, katerega projekt je že bil certificiran, z zahtevami iz te priloge, pristojni organ, odgovoren za nadzor navedenega operatorja, ali Agencija, če je bila odgovornost za nadzor operatorja dodeljena Agenciji v skladu s členom 64 ali 65 Uredbe (EU) 2018/1139.

(b) Za namene te priloge je pristojni organ, ki mu mora nosilec certifikata tipa, certuifikata tipa z omejitvami, dodatnega certifikata tipa, odobritve projekta spremembe ali odobritve projekta popravila dokazati skladnost z zahtevami iz te priloge, Agencija.“;

(3) točka 26.30 se nadomesti z naslednjim:

„**26.30 Dokazovanje skladnosti**

(a) Agencija v skladu s členom 76(3) Uredbe (EU) 2018/1139 izda certifikacijske specifikacije kot standardni način izkazovanja skladnosti s to prilogo. Certifikacijske specifikacije so dovolj podrobne in specifične, da lahko predstavijo pogoje, na podlagi katerih se lahko dokaže skladnost z zahtevami iz te priloge.

(b) Operatorji zrakoplovov in nosilci certifikata tipa, certifikata tipa z omejitvami, dodatnega certifikata tipa, odobritve projekta spremembe ali projekta popravila lahko skladnost z zahtevami iz te priloge dokažejo z upoštevanjem enega od naslednjih dokumentov:

(i) specifikacij, ki jih Agencija izda na podlagi točke (a) ali enakovrednih certifikacijskih specifikacij, ki jih Agencija izda na podlagi točke 21.B.70 Priloge I (del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012;

(ii) tehničnih standardov, ki zagotavljajo enakovredno raven varnosti kot standardi iz navedenih certifikacijskih specifikacij.

(c) Nosilci certifikata tipa, certifikata tipa z omejitvami, dodatnega certifikata tipa, odobritve projekta spremembe ali projekta popravila dajo na voljo katero koli spremembo navodil za stalno plovnost, pripravljenih za zagotavljanje skladnosti s to prilogo, vsem znanim operatorjem zadevnega zrakoplova in, na zahtevo, kateri koli drugi osebi, ki mora izpolnjevati taka navodila, vključno z organizacijami za vodenje stalne plovnosti. Za namene te uredbe navodila za stalno plovnost vključujejo tudi preglede tolerance poškodb, smernice za oceno popravil, osnovni program za preprečevanje in nadzor korozije, seznam konstrukcij, pri katerih je utrujenost lahko kritična, ter oddelke o omejitvi plovnosti.“;

(4) naslov poddela B se nadomesti z naslednjim:

„PODDEL B — LETALA“:

(5) točka 26.100 se nadomesti z naslednjim:

„**26.100 Lokacija zasilnih izhodov**

Operatorji velikih letal, ki se uporabljajo v komercialnem zračnem prevozu in na katerih največje število operativnih potniških sedežev presega število devetnajst ter ki imajo enega ali več onesposobljenih zasilnih izhodov, zagotovijo, da razdalje med preostalimi izhodi (ostanejo) ustrezne za učinkovito evakuacijo, razen pri velikih letalih, pri katerih je bila konfiguracija za zasilni izhod vgrajena in odobrena pred 1. aprilom 1999.“;

(6) točka 26.156 se nadomesti z naslednjim:

„**26.156 Materiali za toplotno ali zvočno izolacijo**

Operatorji velikih letal, ki se uporabljajo v komercialnem zračnem prevozu in so pridobili certifikat tipa 1. januarja 1958 ali pozneje, zagotovijo, da:

(a) so za velika letala, za katera je bilo prvo individualno spričevalo o plovnosti izdano pred 18. februarjem 2021, pri namestitvi novih materialov za toplotno ali zvočno izolacijo dne 18. februarja 2021 ali pozneje, navedeni novi materiali odporni proti širjenju plamena in preprečujejo ali zmanjšujejo tveganje širjenja plamena v letalu;

(b) so za velika letala, za katera je bilo prvo individualno spričevalo o plovnosti izdano dne 18. februarja 2021 ali pozneje, materiali za toplotno ali zvočno izolacijo odporni proti širjenju plamena in preprečujejo ali zmanjšujejo tveganje širjenja plamena v letalu;

(c) so za velika letala, za katera je bilo prvo individualno spričevalo o plovnosti izdano dne 18. februarja 2021 ali pozneje, z zmogljivostjo za prevoz 20 ali več potnikov, materiali za toplotno ali zvočno izolacijo (vključno z zapenjali za pritrditev materialov na trup letala), ki so nameščeni v spodnji polovici letala, odporni proti širjenju plamena in preprečujejo ali zmanjšujejo tveganje prodora plamena v letalo po nesreči ter v kabini ohranjajo razmere, ki omogočajo preživetje, toliko časa, kolikor traja evakuacija letala.“

(7) točka 26.157 se nadomesti z naslednjim:

„**26.157 Pretvorba prostorov razreda D**

Operatorji velikih letal, ki se uporabljajo v komercialnem zračnem prevozu in so pridobili certifikat tipa 1. januarja 1958 ali pozneje, zagotovijo, da:

(a) je pri velikih letalih, katerih obratovanje vključuje prevoz potnikov, vsak prostor razreda D za tovor ali prtljago ne glede na njegovo prostornino v skladu s certifikacijskimi specifikacijami, ki se uporabljajo za prostor razreda C;

(b) je pri velikih letalih, katerih obratovanje vključuje samo prevoz tovora, vsak prostor razreda D za tovor ne glede na njegovo prostornino v skladu s certifikacijskimi specifikacijami, ki se uporabljajo za prostor razreda C ali razreda E;

Ta točka se ne uporablja za operatorje modela letala, navedenega v preglednici A.1 Dodatka 1 k tej prilogi.“;

(8) vstavi se naslednja točka 26.175:

„**26.175 Protipožarna zaščita v prostoru za tovor**

(a) Za velika in mala letala z največjo vzletno maso večjo od 5 700 kg (12 500 lb), za katera je individualno spričevalo o plovnosti prvič izdano 1. januarja 2025 ali pozneje, nosilci:

— certifikata tipa ali certifikata tipa z omejitvami ali

— odobritev dodatnega certifikata tipa ali projekta sprememb, če se sprememba nanaša na zmožnosti protipožarne zaščite v prostoru za tovor;

vsem znanim operatorjem takih letal dajo na voljo informacije o konstrukcijskih značilnostih letala, povezanih z zmožnostmi protipožarne zaščite v prostoru za tovor.

(b) Za mala letala z največjo vzletno maso 5 700 kg (12 500 lb) ali manj, ki so opremljena z vsaj enim prostorom za tovor, ločenim od pilotske kabine, in za katera je individualno spričevalo o plovnosti prvič izdano 1. januarja 2025 ali pozneje, nosilci:

— certifikata tipa ali certifikata tipa z omejitvami ali

— odobritev dodatnega certifikata tipa ali projekta sprememb, če se sprememba nanaša na zmožnosti protipožarne zaščite v prostoru za tovor;

vsem znanim operatorjem takih letal dajo na voljo informacije o konstrukcijskih značilnostih letala, povezanih z zmožnostmi protipožarne zaščite v prostoru za tovor za vse prostore za tovor, ločene od pilotske kabine.

(c) Informacije, ki so dane na voljo v skladu s točkama (a) in (b) so dovolj podrobne, da operatorje podpirajo pri izvedbi ocene tveganja prevoza blaga v prostoru za tovor.

Informacije so navedene v ustrezni dokumentaciji o letalu, ki je na voljo operatorjem in jo osebje operatorja, odgovorno za izvedbo ocene tveganja, zlahka prepozna.

(d) Nosilec odobritve projekta, ki mora dati na voljo informacije v skladu s točko (a) ali (b), da na voljo tudi spremembe teh informacij vsem znanim operatorjem letal, na katera vpliva sprememba.“;

(9) v točki 26.205 se točka (a) nadomesti z naslednjim:

„(a) operatorji velikih letal, ki se uporabljajo v komercialnem zračnem prevozu, zagotovijo, da je vsako veliko letalo, za katero je bilo prvo individualno spričevalo o plovnosti izdano 1. julija 2026, opremljeno s sistemom za opozarjanje na prekoračitev vzletno-pristajalne steze.“;

(10) točka 26.300 se nadomesti z naslednjim:

„**26.300 Program stalne integritete konstrukcije starajočih se zrakoplovov – splošne zahteve**

(a) Nosilec certifikata tipa ali certifikata tipa z omejitvami za veliko letalo, certificirano 1. januarja 1958 ali pozneje, za katero je bila vloga za certifikat tipa vložena pred 1. januarjem 2019, vzpostavi program stalne integritete konstrukcije starajočih se zrakoplovov, ki izpolnjuje zahteve iz točk 26.301 do 26.309.

(b) Točka (a) se ne uporablja za model velikega zrakoplova, za katerega je bil CT izdan pred 26. februarjem 2021 in ki izpolnjuje katerega koli od naslednjih pogojev:

(i) je naveden v preglednici A.1 Dodatka 1 k tej prilogi;

(ii) po 26. februarju 2021 ne obratuje več;

(iii) ni bil certificiran za izvajanje civilnih operacij s tovorom ali potniki;

(iv) njegov certifikat tipa z omejitvami je bil v skladu z zahtevami glede tolerance poškodb izdan pred 26. februarjem 2021, pod pogojem, da ne presega 75 % cilja obratovanja iz projekta in da se primarno uporablja v podporo operacijam proizvodnje nosilca odobritve;

(v) je certificiran s certifikatom tipa z omejitvami in primarno projektiran za gašenje požarov.

Izjeme, določene v točkah (b)(ii) do (v), se uporabljajo šele, ko nosilec certifikata tipa ali certifikata tipa z omejitvami Agenciji pred 27. majem 2021 predloži v odobritev seznam, na katerem so navedeni tip in modeli, spremembe ali serijske številke letala skupaj z informacijami, ki utemeljujejo razloge, zaradi katerih je bilo letalo vključeno na seznam.

(c) Za model velikega letala, za katerega je bil prvi certifikat tipa izdan pred 26. februarjem 2021 ter pri katerem obstoječa sprememba ali popravilo ni in ne bo vključeno v nobeno letalo v uporabi na dan 26. februarja 2022 ali pozneje, se točki (a)(ii) in (iii) točke 26.307 ter točka (a)(ii) točke 26.308 ne uporabljajo, če nosilec certifikata tipa ali certifikata tipa z omejitvami seznam vseh sprememb in popravil Agenciji v odobritev predloži pred 26. februarjem 2022.“;

(11) v točki 26.301 se uvodni stavek v točki (a) nadomesti z naslednjim:

„Nosilec certifikata tipa ali certifikata tipa z omejitvami za veliko letalo, certificirano 1. januarja 1958 ali pozneje, za katero je bila vloga za certifikat tipa vložena pred 1. januarjem 2019:“;

(12) v točki 26.302 se točka (a) nadomesti z naslednjim:

„(a) Nosilec certifikata tipa ali certifikata tipa z omejitvami za veliko letalo, ki je bilo certificirano 1. januarja 1958 ali pozneje za prevoz 30 potnikov ali več ali za tovorno zmogljivost 3 402 kg (7 500 lb) ali več in za katero je bila vloga za certifikat tipa predložena pred 1. januarjem 2019, opravi oceno tolerance utrujenosti in poškodb za konstrukcijo letala ter uvede preglede tolerance poškodb, s katerimi se bodo preprečile katastrofalne odpovedi zaradi utrujenosti v celotni obratovalni dobi letala.“;

(13) točke 26.303 do 26.309 se nadomestijo z naslednjim:

„**26.303 Omejitev veljavnosti**

(a) Nosilec certifikata tipa ali certifikata tipa z omejitvami za veliko letalo, certificirano 1. januarja 1958 ali pozneje, za katero je bila vloga za certifikat tipa vložena pred 1. januarjem 2019 in je certificirano z največjo vzletno maso, večjo od 34 019 kg (75 000 lb):

(i) določi omejitev veljavnosti, ki jo vključi v spremenjen oddelek o omejitvi plovnosti;

(ii) opredeli obstoječa in nova vzdrževalna opravila, od katerih je odvisna omejitev veljavnosti, ter pripravi servisne podatke, ki so potrebni za izvajanje navedenih vzdrževalnih opravil, te servisne podatke za vzdrževalna opravila pa predloži Agenciji v skladu z zavezujočim časovnim razporedom, dogovorjenim z Agencijo.

Konstrukcijske konfiguracije letal, ki se ocenijo za namen določitve omejitve veljavnosti, vključujejo vse spremembe in izvedbe modela, odobrene v CT pred 26. februarjem 2021, ter vse konstrukcijske spremembe in zamenjave v zvezi s konstrukcijskimi konfiguracijami navedenih letal, ki se zahtevajo v skladu z direktivo o plovnosti in so bile izdane pred 26. februarjem 2021.

Z odstopanjem od točke (ii) nosilcu certifikata tipa ali certifikata tipa z omejitvami za veliko letalo ni treba pripraviti in Agenciji predložiti servisnih podatkov za vzdrževalno opravilo za model velikega letala, ki se po predvidenem datumu predložitve servisnih podatkov za navedeno vzdrževalno opravilo ne bo več uporabljalo. Da bi se ta izjema lahko uporabila, nosilec certifikata tipa ali certifikata tipa z omejitvami najpozneje na dan, ko se model letala preneha uporabljati, o tem obvesti Agencijo.

(b) Nosilec certifikata tipa ali certifikata tipa z omejitvami Agenciji v odobritev predloži omejitev veljavnosti, določeno v skladu s točko (a), in spremembo oddelka o omejitvi plovnosti iz navedene točke skupaj z zavezujočim časovnim razporedom v rokih iz točk (i) do (iii):

(i) 26. avgust 2022 za konstrukcijo, pri kateri je utrujenost lahko kritična, z osnovo za certificiranje, ki ne vključuje ocenjevanja tolerance poškodb;

(ii) 26. februar 2026 za konstrukcijo letala, za katero se na datum začetka uporabe te uredbe o spremembi izvaja celovito preizkušanje utrujenosti;

(iii) 26. februar 2025 za vse druge konstrukcije letala.

(c) Prosilec za certifikat tipa ali certifikat tipa z omejitvami, kot je naveden v členu 1(2)(c), za veliko letalo z največjo vzletno maso večjo od 34 019 kg (75 000 lb):

(i) določi omejitev veljavnosti, ki jo vključi v oddelek o omejitvi plovnosti;

(ii) opredeli obstoječa in nova vzdrževalna opravila, od katerih je odvisna omejitev veljavnosti, ter pripravi servisne podatke, ki so potrebni za izvajanje navedenih vzdrževalnih opravil, te servisne podatke za vzdrževalna opravila pa predloži Agenciji v skladu z zavezujočim časovnim razporedom, dogovorjenim z Agencijo.

(d) Prosilec za certifikat tipa ali certifikat tipa z omejitvami iz člena 1(2), točka (c), predloži Agenciji v odobritev omejitev veljavnosti, določeno v skladu s točko (c) te točke in oddelkom o omejitvi plovnosti iz navedene točke skupaj z zavezujočim časovnim razporedom.

(i) pred datumom, ki ga je Agencija odobrila v načrtu prosilca za izvedbo preizkusov in analiz vseh letalskih konstrukcij, za katere je za podporo določitve omejitve veljavnosti potrebno novo celovito preizkušanje utrujenosti;

(ii) pred 26. februarjem 2025 za vse druge konstrukcije letala.

26.304 Program za preprečevanje in nadzor korozije

(a) Nosilec certifikata tipa ali certifikata tipa z omejitvami za veliko letalo, certificirano 1. januarja 1958 ali pozneje, za katero je bila vloga za certifikat tipa vložena pred 1. januarjem 2019, oblikuje osnovni program za preprečevanje in nadzor korozije.

(b) Razen če Agencija v skladu s točko 21.A.3B(c)(1) Priloge 1 (del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012 ni že odobrila osnovnega programa za preprečevanje in nadzor korozije iz odstavka (a) ali iz poročila odbora za pregled vzdrževanja, nosilec certifikata tipa ali certifikata tipa z omejitvami Agenciji predloži program za preprečevanje in nadzor korozije v odobritev pred 26. februarjem 2023.

(c) Prosilec za certifikat tipa ali certifikat tipa z omejitvami iz člena 1(2), točka (c), za veliko letalo vzpostavi osnovni program za preprečevanje in nadzor korozij pred izdajo certifikata tipa.

26.305 Veljavnost programa stalne integritete konstrukcije

(a) Nosilec certifikata tipa ali certifikata tipa z omejitvami za veliko letalo, certificirano 1. januarja 1958 ali pozneje, za katero je bila vloga za certifikat tipa vložena pred 1. januarjem 2019, vzpostavi in izvede postopek za zagotovitev, da program stalne integritete konstrukcije ostane veljaven v celotni obratovalni dobi letala, ob upoštevanju izkušenj s servisiranjem in trenutnih operacij.

(b) Nosilec certifikata tipa ali certifikata tipa z omejitvami Agenciji pred 26. februarjem 2023 v odobritev predloži opis postopka iz točke (a). Nosilec certifikata tipa ali certifikata tipa z omejitvami izvede postopek v 6 mesecih od dne, ko ga Agencija odobri.

(c) Prosilec za certifikat tipa ali certifikat tipa z omejitvami iz točke (c) člena 1(2) za veliko letalo vzpostavi in izvede postopek za zagotovitev, da program stalne integritete konstrukcije ostane veljaven v celotni obratovalni dobi letala, ob upoštevanju izkušenj s servisiranjem in trenutnih operacij. Opis postopka predloži Agenciji v odobritev pred 26. februarjem 2023 ali pred izdajo certifikata, kar koli je pozneje, in postopek izvede v 6 mesecih od dne, ko ga Agencija odobri.

26.306 Osnovna konstrukcija, pri kateri je utrujenost lahko kritična

(a) Nosilec certifikata tipa ali certifikata tipa z omejitvami za veliko letalo, certificirano 1. januarja 1958 ali pozneje, za katero je bila vloga za certifikat tipa vložena pred 1. januarjem 2019 in ki je certificirano za prevoz 30 potnikov ali več ali za tovorno zmogljivost 3 402 kg (7 500 lb) ali več, opredeli in navede osnovne konstrukcije, pri katerih je utrujenost lahko kritična, za vse spremembe in izvedbe modela letala, vključene v certifikat tipa ali certifikat tipa z omejitvami.

(b) Nosilec certifikata tipa ali certifikata tipa z omejitvami seznam konstrukcij iz točke (a) pred 26. avgustom 2021 predloži Agenciji v odobritev.

(c) Po tem ko Agencija odobri seznam iz točke (a), ga nosilec certifikata tipa ali certifikata tipa z omejitvami da na voljo nosilcem dodatnega certifikata tipa ali odobritve večje spremembe, ki morajo izpolnjevati točko 26.330, in vsem znanim operatorjem takih letal ter, na zahtevo, organizacijam, odgovornim za vodenje stalne plovnosti, da se podpre operatorje, ki morajo izpolnjevati točko 26.370.

(d) Prosilec za certifikat tipa ali certifikat tipa z omejitvami iz člena 1(2), točka (c), za veliko letalo, ki bo certificirano za prevoz 30 potnikov ali več ali imelo tovorno zmogljivost 3 402 kg (7 500 lb) ali več, opredeli in navede osnovne konstrukcije, pri katerih je utrujenost lahko kritična, za vse spremembe in izvedbe modela, vključene v certifikat tipa ali certifikat tipa z omejitvami. Seznam teh konstrukcij predloži Agenciji v odobritev pred 26. avgustom 2021 ali pred izdajo certifikata, kar koli je pozneje.

(e) Potem ko Agencija odobri seznam iz točke (d), ga prosilec za certifikat tipa ali certifikat tipa z omejitvami, kot je navedeno v členu 1(2), točka (c), da na voljo vsem znanim operatorjem takih letal in, na zahtevo, organizacijam, odgovornim za vodenje stalne plovnosti, da se podpre operatorje, ki morajo izpolnjevati točko 26.370.

26.307 Podatki o toleranci poškodb za obstoječe spremembe konstrukcij, pri katerih je utrujenost lahko kritična

(a) Nosilec certifikata tipa ali certifikata tipa z omejitvami za veliko letalo, certificirano 1. januarja 1958 ali pozneje za prevoz 30 potnikov ali več ali za tovorno zmogljivost 3 402 kg (7 500 lb) ali več, za spremembe in spremenjene konstrukcije, pri katerih je utrujenost lahko kritična, ki obstajajo na dan 26. februarja 2021:

(i) pregleda obstoječe spremembe projekta in opredeli vse spremembe, ki vplivajo na osnovne konstrukcije, pri katerih je utrujenost lahko kritična, opredeljene v skladu s točko 26.306;

(ii) za vsako spremembo, opredeljeno v skladu s točko (i), določi vse s tem povezane spremenjene konstrukcije, pri katerih je utrujenost lahko kritična;

(iii) za vsako spremembo, opredeljeno v skladu s točko (i), izvede ocenjevanje tolerance poškodb ter določi in dokumentira s tem povezane preglede tolerance poškodb.

(b) Nosilec certifikata tipa ali certifikata tipa z omejitvami Agenciji seznam vseh spremenjenih konstrukcij, pri katerih je utrujenost lahko kritična, opredeljenih v skladu s točko (a)(ii), predloži v odobritev pred 26. februarjem 2022.

(c) Nosilec certifikata tipa ali certifikata tipa z omejitvami Agenciji pred 26. avgustom 2022 predloži v odobritev podatke o toleranci poškodb, vključno z inšpekcijskimi pregledi tolerance poškodb, pridobljene pri oceni, opravljeni v skladu s točko (a)(iii).

(d) Po tem ko Agencija odobri seznam spremenjenih konstrukcij, pri katerih je utrujenost lahko kritična, predložen v skladu s točko (b), nosilec certifikata tipa ali certifikata tipa z omejitvami seznam da na voljo nosilcem dodatnega certifikata tipa ali odobritve večje spremembe, ki morajo izpolnjevati točko 26.330, in vsem znanim operatorjem takih letal ter, na zahtevo, organizacijam, odgovornim za vodenje stalne plovnosti, da se podpre operatorje, ki morajo izpolnjevati točko 26.370.

26.308 Podatki o toleranci poškodb za obstoječa popravila konstrukcij, pri katerih je utrujenost lahko kritičnas

(a) Nosilec certifikata tipa ali certifikata tipa z omejitvami za veliko letalo, certificirano 1. januarja 1958 ali pozneje za prevoz 30 potnikov ali več ali za tovorno zmogljivost 3 402 kg (7 500 lb) ali več, za objavljena popravila, ki obstajajo na dan 26. februarja 2021:

(i) pregleda podatke o popravilu in opredeli vsako popravilo, določeno v podatkih, ki vpliva na osnovne konstrukcije, pri katerih je utrujenost lahko kritična, in spremenjene konstrukcije, pri katerih je utrujenost lahko kritična, v skladu s točko 26.306(a) in točko 26.307(a)(ii);

(ii) izvede ocenjevanje tolerance poškodb za vsako popravilo, opredeljeno v skladu s točko (a)(i), če ni bila že opravljena.

(b) Nosilec certifikata tipa ali certifikata tipa z omejitvami Agenciji pred 26. majem 2022 v odobritev predloži podatke o toleranci poškodb, vključno s pregledi tolerance poškodb, pridobljene pri oceni, opravljeni v skladu s točko (a)(ii), razen če niso bili že odobreni v skladu s točko 21.A.435(b)(2) Priloge I (del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012 pred 26. avgustom 2022.

26.309 Smernice za oceno popravil

(a) Nosilec certifikata tipa ali certifikata tipa z omejitvami za veliko letalo, ki je bilo certificirano 1. januarja 1958 ali pozneje za prevoz 30 potnikov ali več ali za tovorno zmogljivost 3 402 kg (7 500 lb) ali več in za katero je bil certifikat tipa ali certifikat tipa z omejitvami izdan pred 11. januarjem 2008, pripravi smernice za oceno popravil, s katerimi določi:

(i) postopek za izvedbo pregledov zadevnih letal, ki omogoča opredelitev in dokumentiranje vseh obstoječih popravil, ki vplivajo na konstrukcije, pri katerih je utrujenost lahko kritična, opredeljene v skladu s točko 26.306(a) in točko 26.307(a)(ii);

(ii) postopek, ki operatorjem in organizacijam, odgovornim za vodenje stalne plovnosti, omogoča pridobitev pregleda tolerance poškodb za popravila, opredeljena v skladu s točko (i);

(iii) časovni razpored izvajanja, ki določa roke za izvedbo pregledov letal ter izvedbo pregledov tolerance poškodb in njihovo vključitev v program vzdrževanja letala.

(b) Nosilec certifikata tipa ali certifikata tipa z omejitvami Agenciji pred 26. februarjem 2023 predloži v odobritev smernice za oceno popravil, razvite v skladu s točko (a).“;

(14) točke 26.330 do 26.334 se nadomestijo z naslednjim:

„**26.330 Podatki o toleranci poškodb za obstoječe dodatne certifikate tipa, druge obstoječe večje spremembe in obstoječa popravila, ki vplivajo na navedene dodatne certifikate tipa ali spremembe**

(a) Nosilec dodatnega certifikata tipa, izdanega pred 26. februarjem 2021, ali nosilec odobritve večje spremembe, ki se šteje za odobreno v skladu s členom 4 Uredbe (EU) št. 748/2012, za velika letala, certificirana 1. januarja 1958 ali pozneje za prevoz 30 potnikov ali več ali za tovorno zmogljivost 3 402 kg (7 500 lb) ali več, obravnava negativne učinke navedenih sprememb in popravil v povezavi z navedenimi spremembami na konstrukciji letala, da podpre skladnost s točko 26.370(a)(ii), in izpolnjuje zahteve iz točk 26.331 do 26.334.

(b) Točka (a) se ne uporablja za večje spremembe in popravila modela velikega letala, ki je bilo prvič certificirano pred 26. februarjem 2021, če navedeni model letala izpolnjuje katerega koli od naslednjih pogojev:

(i) je naveden v preglednici A.1 Dodatka 1 k tej prilogi;

(ii) po 26. februarju 2021 ne obratuje več;

(iii) ni bil certificiran za izvajanje civilnih operacij s tovorom ali potniki;

(iv) ima certifikat tipa z omejitvami in je certificiran v skladu z zahtevami glede tolerance poškodb, pod pogojem, da ne presega 75 % cilja obratovanja iz projekta in da se primarno uporablja v podporo proizvodnim operacijam nosilca certifikat tipa z omejitvami;

(v) je izdan s certifikatom tipa z omejitvami in primarno projektiran za gašenje požarov;

(c) točka (a) se ne uporablja za večje spremembe in popravila velikega letala, ki je bilo prvič certificirano pred 26. februarjem 2021, kadar spremembe ali popravila niso in ne bodo vključene v nobeno veliko letalo v uporabi na dan 26. avgusta 2022 ali pozneje;

(d) izjeme, določene v točkah (b)(ii) do (v) in točki (c), se uporabljajo šele po tem, ko nosilec odobritve spremembe predloži Agenciji v odobritev seznam sprememb, ki vplivajo na osnovne konstrukcije, pri katerih je utrujenost lahko kritična, skupaj z informacijami, ki podpirajo razloge, zakaj je bila posamezna sprememba uvrščena na seznam, in sicer pred 26. februarjem 2022.

26.331 Načrt skladnosti za nosilce dodatnih certifikatov tipa

Nosilec odobritve iz točke 26.330(a):

(a) določi načrt skladnosti, v katerem so obravnavane zahteve iz točk 26.332 do 26.334;

(b) načrt skladnosti iz točke (a) te točke pred 25. avgustom 2021 predloži Agenciji v odobritev.

26.332 Opredelitev sprememb, ki vplivajo na konstrukcije, pri katerih je utrujenost lahko kritična

(a) Nosilec odobritve iz točke 26.330(a):

(i) pregleda spremembe in opredeli tiste spremembe, ki vplivajo na osnovne konstrukcije, pri katerih je utrujenost lahko kritična;

(ii) za vsako spremembo, opredeljeno v skladu s točko (i), določi vse s tem povezane spremenjene konstrukcije, pri katerih je utrujenost lahko kritična;

(iii) opredeli objavljena popravila, ki vplivajo na vsako spremembo, opredeljeno v skladu s točko (i).

(b) Za spremembo odobritve, ki je bila izdana 1. septembra 2003 ali pozneje, nosilec odobritve iz točke (a) sestavi seznam sprememb in spremenjenih konstrukcij, pri katerih je utrujenost lahko kritična, opredeljenih v skladu s točko (a)(i) in (ii), in ga pred 26. februarjem 2022 predloži Agenciji v odobritev, po odobritvi Agencije pa da seznam na voljo vsem znanim operatorjem takih letal ter, na zahtevo, organizacijam, odgovornim za vodenje stalne plovnosti, da se podpre operatorje, ki morajo izpolnjevati točko 26.370(a)(ii).

(c) Za odobritev spremembe, ki je bila izdana pred 1. septembrom 2003, nosilec odobritve iz točke (a):

(i) pripravi seznam sprememb, opredeljenih v skladu s točko (a)(i), in ga Agenciji predloži v odobritev pred 26. februarjem 2022;

(ii) na zahtevo operatorjev in organizacij, odgovornih za vodenje stalne plovnosti, da se podpre operatorje, ki morajo izpolnjevati točko 26.370(a)(ii), opredeliti in navesti katere koli spremenjene konstrukcije, pri katerih je utrujenost lahko kritična, povezane s spremembo, in te podatke predložiti Agenciji v odobritev v 12 mesecih;

(iii) po odobritvi vse podatke, predložene v skladu z odstavkom (c)(i) in (ii), da na voljo vsem znanim operatorjem takih letal in, na zahtevo, organizacijam, odgovornim za stalno plovnost, da se podpre operatorje, ki morajo izpolnjevati točko 26.370(a)(ii).

26.333 Podatki o toleranci poškodb za dodatne certifikate tipa in popravila v zvezi z navedenimi dodatnimi certifikati tipa, odobrena 1. septembra 2003 ali pozneje

(a) Za odobritev spremembe, ki je bila izdana 1. septembra 2003 ali pozneje, nosilec odobritve iz točke 26.330(a):

(i) izvede ocenjevanje tolerance poškodb za spremembe in objavljena popravila, opredeljena v skladu s točko (a)(i) oziroma (a)(iii) 26.332;

(ii) vzpostavi in dokumentira s tem povezan pregled tolerance poškodb, razen če ni bilo to že opravljeno.

(b) Nosilec odobritve iz točke (a) pred 26. februarjem 2023 Agenciji v odobritev predloži podatke o toleranci poškodb, pridobljene pri ocenjevanju tolerance poškodb, opravljenem v skladu s točko (a)(i), razen če niso bili že odobreni v skladu s točko 21.B.111 Priloge I (del 21) k Uredbi (EU) št. 748/2012.

(c) Z odstopanjem od točke (b) za spremembe, za katere v osnovi za certificiranje ni bilo zahteve glede ocene tolerance poškodb, nosilec odobritve iz točke (a) predloži Agenciji v odobritev podatke o toleranci poškodb, pridobljene pri ocenjevanju tolerance poškodb, opravljenem v skladu s točko (a), v tistem od naslednjih rokov, ki je poznejši:

(i) preden se letalo z vključeno spremembo začne uporabljati v skladu s Prilogo IV (del CAT) k Uredbi (EU) št. 965/2012 ali

(ii) pred 26. februarjem 2023.

26.334 Podatki o toleranci poškodb za dodatne certifikate tipa ter druge obstoječe večje spremembe in popravila v zvezi z navedenimi dodatnimi certifikati tipa ali spremembe, odobrene pred 1. septembrom 2003

(a) Na zahtevo operatorjev in organizacij, odgovornih za vodenje stalne plovnosti, za podporo skladnosti s točko 26.370(a)(ii) za odobritev spremembe, izdano pred 1. septembrom 2003, nosilec odobritve iz točke 26.330(a):

(i) izvede ocenjevanje tolerance poškodb za spremembe in objavljena popravila, opredeljena v skladu s točkama (a)(i) in (a)(iii) točke 26.332;

(ii) vzpostavi in dokumentira s tem povezan pregled tolerance poškodb, razen če ni bilo to že opravljeno.

(b) Nosilec odobritve spremembe iz točke (a) predloži Agenciji v odobritev podatke o toleranci poškodb, pridobljene pri oceni, opravljeni v skladu s točko (a)(i):

(i) v 24 mesecih od prejema zahteve za zahteve, prejete pred 26. februarjem 2023 ali

(ii) pred 26. februarjem 2025 ali v 12 mesecih od prejema zahteve, v tistem roku, ki nastopi pozneje, za zahteve, prejete 26. februarja 2023 ali pozneje.“;

(15) točka 26.370 se nadomesti z naslednjim:

„**26.370 Program vzdrževanja**

(a) Operatorji velikih letal, certificiranih 1. januarja 1958 ali pozneje, zagotovijo, da programi vzdrževanja navedenih letal vključujejo:

(i) za velika letala, certificirana za prevoz 30 potnikov ali več ali za tovorno zmogljivost, večjo od 3 402 kg(7 500 lb), odobrene preglede tolerance poškodb;

(ii) za velika letala, ki se uporabljajo v skladu s Prilogo IV (del CAT) k Uredbi (EU) št. 965/2012 in so certificirana za prevoz 30 potnikov ali več ali za tovorno zmogljivost, večjo od 3 402 kg (7 500 lb), način za odpravljanje negativnih učinkov, ki jih lahko imajo popravila in spremembe na konstrukcije, pri katerih je utrujenost lahko kritična, in na inšpekcijske preglede iz točke (a)(i);

(iii) za velika letala, certificirana z največjo vzletno maso večjo od 34 019 kg (75 000 lb), odobreno odobritev omejitve veljavnosti;

(iv) program za preprečevanje in nadzor korozije;

(b) za obveznosti iz točke (a) se uporabljajo naslednji roki:

(i) pregled programa vzdrževanja letal glede izpolnjevanja zahtev iz točke (a)(i), (ii) in (iv) se izvede pred 26. februarjem 2024 ali pred začetkom obratovanja letala, kar koli je pozneje;

(ii) pregled programa vzdrževanja letal glede izpolnjevanja zahtev iz točke (a)(iii) se izvede pred 26. avgustom 2021 ali 6 mesecev po objavi omejitve dovoljenja ali pred začetkom obratovanja letala, kar koli je pozneje;

(c) za model velikega letala, ki je bilo prvič certificirano pred 26. februarjem 2021 in:

(i) ki po 26. februarju 2024 ne obratuje več, se točka (a)(i), (ii) in (iv) ne uporablja;

(ii) ki po 26. avgustu 2021 ne obratuje več, se točka (a)(iii) ne uporablja;

(iii) ki ima certifikat tipa z omejitvami, izdan pred 26. februarjem 2021 v skladu z zahtevami glede tolerance poškodb, pod pogojem, da ne presega 75 % cilja obratovanja iz projekta in da se primarno uporablja v podporo operacijam proizvodnje nosilca odobritve, se točka (a)(i), (ii) in (iv) ne uporablja;

(d) za model velikega letala s certifikatom tipa z omejitvijami, izdanim pred 26. februarjem 2021, katerega osnovni namen je gašenje požarov, se točka (a)(i) in (ii) ne uporablja.“;

(16) vstavi se naslednja točka 26.405:

„**26.405 Protipožarna zaščita v prostoru za tovor**

(a) Za male in velike helikopterje, ki so opremljeni z vsaj enim prostorom za tovor, ločenim od pilotne kabine, in za katere je individualno spričevalo o plovnosti prvič izdano 1. januarja 2025 ali pozneje, nosilci:

— certifikata tipa ali certifikata tipa z omejitvami ali

— dodatnega certifikata tipa ali odobritve projekta spremembe, če se sprememba nanaša na zmožnosti protipožarne zaščite v prostoru za tovor;

vsem znanim operatorjem takih helikopterjev dajo na voljo informacije o konstrukcijskih značilnostih helikopterja, povezanih z zmožnostmi protipožarne zaščite v prostoru za tovor za vse prostore za tovor, ločene od pilotske kabine.

(b) Informacije, ki so dane na voljo v skladu s točkama (a) in (b) so dovolj podrobne, da operatorje podpirajo pri izvedbi ocene tveganja prevoza blaga v prostoru za tovor.

Informacije se navedejo v ustrezni dokumentaciji o helikopterju, ki je na voljo operatorjem, in jih osebje operatorja, odgovorno za izvedbo ocene tveganja, zlahka prepozna.

(c) Nosilec odobritve projekta, ki mora dati na voljo informacije v skladu s točko (a), da na voljo tudi spremembe teh informacij vsem znanim operatorjem helikopterjev, na katere vpliva sprememba.“;

(17) doda se naslednja točka 26.440:

„**26.440 Sistemi za dovajanje goriva, odporni proti trkom**

Operatorji malih in velikih helikopterjev pri projektu sistema za dovajanje goriva zagotovijo, da je verjetnost požara po trku čim manjša, kadar:

(a) je bil certifikat tipa helikopterja izdan 2. oktobra 1994 ali pozneje in:

(1) je individualno spričevalo o plovnosti za helikopter prvič izdano 22. decembra 2026 ali pozneje, ali

(2) je individualno spričevalo o plovnosti za helikopter prvič izdano pred 22. decembrom 2026 in:

(i) če je država članica katero koli individualno spričevalo o plovnosti, izdala 22. decembra 2024 ali pozneje, po uvozu helikopterja iz države nečlanice ali

(ii) če:

(A) je bil helikopter zasnovan za šest ali več potnikov in se uporablja 22. decembra 2031 ali pozneje, ali

(B) je bil helikopter zasnovan za pet ali manj potnikov in se uporablja 22. decembra 2039 ali pozneje;

(b) je bil certifikat tipa helikopterja izdan pred 2. oktobrom 1994 in:

(1) je individualno spričevalo o plovnosti za helikopter prvič izdano 22. decembra 2026 ali pozneje, ali

(2) je prvo individualno spričevalo o plovnosti za helikopter izdano pred 22. decembrom 2026 in če država članica izda kakršno koli individualno spričevalo o plovnosti 22. decembra 2024 ali pozneje, po uvozu helikopterja iz države nečlanice.“;

(18) Dodatek 1 se nadomesti z naslednjim:

„Dodatek 1

Seznam modelov letal, za katere se nekatere določbe Priloge I (del 26) ne uporabljajo

Preglednica A.1

Nosilec certifikata tipa	Tip	Modeli	Serijska številka proizvajalca	Določbe Priloge I (del 26), ki se NE uporabljajo
The Boeing Company	707	vse		26.301 do 26.334
The Boeing Company	720	vse		26.301 do 26.334
The Boeing Company	DC-10	DC-10-10 DC-10-30 DC-10-30F	vse	26.301 do 26.334
The Boeing Company	DC-8	vse		26.301 do 26.334
The Boeing Company	DC-9	DC-9-11, DC-9-12, DC-9-13, DC-9-14, DC-9-15, DC-9-15F, DC-9-21, DC-9-31, DC-9-32, DC-9-32 (VC-9C), DC-9-32F, DC-9-32F (C-9A, C-9B), DC-9-33F, DC-9-34, DC-9-34F, DC-9-41, DC-9-51	vse	26.301 do 26.334
The Boeing Company	MD-90	MD-90-30	vse	26.301 do 26.334
FOKKER SERVICES B.V.	F27	Mark 100, 200, 300, 400, 500, 600, 700	vse	26.301 do 26.334
FOKKER SERVICES B.V.	F28	Mark 1000, 1000C, 2000, 3000, 3000C, 3000R, 3000RC, 4000	vse	26.301 do 26.334
GULFSTREAM AEROSPACE CORP.	G-159	G-159 (Gulfstream I)	vse	26.301 do 26.334
GULFSTREAM AEROSPACE CORP.	G-II_III_IV_V	G-1159A (GIII) G-1159B (GIIB) G-1159 (GII)	vse	26.301 do 26.334

Nosilec certifikata tipa	Tip	Modeli	Serijska številka proizvajalca	Določbe Priloge I (del 26), ki se NE uporabljajo
KELOWNA FLIGHTCRAFT LTD.	CONVAIR 340/440	440	vse	26.301 do 26.334
LEARJET INC.	Learjet 24/25/31/36/35/55/60	24, 24A, 24B, 24B-A, 24D,24D-A, 24F, 24F-A, 25, 25B, 25C, 25D, 25F	vse	26.301 do 26.334
LOCKHEED MARTIN CORPORATION	1329	vse		26.301 do 26.334
LOCKHEED MARTIN CORPORATION	188	vse		26.301 do 26.334
LOCKHEED MARTIN CORPORATION	382	382, 382B, 382E, 382F, 382G	vse	26.301 do 26.334
LOCKHEED MARTIN CORPORATION	L-1011	vse		26.301 do 26.334
PT. DIRGANTARA INDONESIA	CN-235	vse		26.301 do 26.334
SABRELINER CORPORATION	NA-265	NA-265-65	vse	26.301 do 26.334
VIKING AIR LIMITED	SD3	SD3-30 Sherpa SD3 Sherpa	vse	26.301 do 26.334
VIKING AIR LIMITED	DHC-7	vse		26.301 do 26.334
VIKING AIR LIMITED	CL-215	CL-215-6B11	vse	26.301 do 26.334
TUPOLEV PUBLIC STOCK COMPANY	TU-204	204-120CE	vse	26.301 do 26.334
AIRBUS	serija A320	A320-251N, A320-271N	10033, 10242, 10281 in 10360	26,60
AIRBUS	serija A321	A321-271NX	10257, 10371 in 10391	26.60.
AIRBUS	serija A330	A330-243, A330-941	1844, 1861, 1956, 1978, 1982, 1984, 1987, 1989, 1998, 2007, 2008 in 2011	26.60

Nosilec certifikata tipa	Tip	Modeli	Serijska številka proizvajalca	Določbe Priloge I (del 26), ki se NE uporabljajo
ATR-GIE Avions de Transport Régional	serija ATR 72	ATR72-212A	1565, 1598, 1620, 1629, 1632, 1637, 1640, 1642, 1649, 1657, 1660, 1661	26.60
The Boeing Company	serija 737	737-8 in 737-9	43299, 43304, 43305, 43310, 43321, 43322, 43332, 43334, 43344, 43348, 43391, 43579, 43797, 43798, 43799, 43917, 43918, 43919, 43921, 43925, 43927, 43928, 43957, 43973, 43974, 43975, 43976, 44867, 44868, 44873, 60009, 60010, 60040, 60042, 60056, 60057, 60058, 60059, 60060, 60061, 60063, 60064, 60065, 60066, 60068, 60194, 60195, 60389, 60434, 60444, 60455,	26.60

Nosilec certifikata tipa	Tip	Modeli	Serijska številka proizvajalca	Določbe Priloge I (del 26), ki se NE uporabljajo
			61857, 61859, 61862, 61864, 62451, 62452, 62453, 62454, 62533, 63358, 63359, 63360, 64610, 64611, 64612, 62613, 64614, 65899, 66147, 66148, 66150	
GULFSTREAM AEROSPACE LP.	serija Gulfstream G100	1125 Astra 1125 Astra SP G100/Astra SPX	vse	26.157
GULFSTREAM AEROSPACE LP	serija Gulfstream G100	Gulfstream G150	vse	26.157
GULFSTREAM AEROSPACE LP.	serija GALAXY G200	Gulfstream 200/Galaxy	vse	26.157
LEARJET INC.	Learjet Model 45	vse	vse	26.157
LEARJET INC.	Learjet 24/25/31/36/35/55/60	55, 55B, 55C	vse	26.157
LEARJET INC.	Learjet Model 60	vse	vse	26.157
TEXTRON AVIATION INC.	serija 650	650	vse	26.157
TEXTRON AVIATION INC.	serija Cessna 500/550/ S550/560/560XL	500 550 560 560XL S550	vse	26.157
TEXTRON AVIATION INC.	serija Hawker	serija BAe.125 Series Hawker 750 Hawker 800XP	vse	26.157
TEXTRON AVIATION INC.	serija CESSNA 750 (Citation X)	750	vse	26.157“.